

برداشت های یک بیولوژیست سوئسی

از آبهای ایران

دکتر کارل بادر: از موزه تاریخ طبیعی بال - سوئیس

پودرهای مدرن لباسشویی بتنهایی آب تمیز و پاک قناتها را مسموم میکنند و اغلب آب آلوده کثیفی دریک محیط متعفن جریان پیدا میکنند. همچنین مکررا میتوانستم ببینم که چگونه اتوبوس در مظهر قنات یا میان جوی و نهر توقف کرده است تا خود را در آب تمیزقنات از گرد و خاک و کثافات و روغن سوخته برهاند. در نزدیکی تبریز در قسمت بالائی یک قنات توانستم تعداد زیادی از گونه های گیاهان و جانوران آبی را ببینم ولی کمی پائین تر آب فاقد موجود زنده ماکروسکوپیک بود و تمام جانوران موجود در آن مرده بودند و همین آب آلوده به پودرهای لباس شویی و روغن سوخته در قسمت های پائین تر برای شستن ظروف و لباس و احتمالا آشامیدن و سپس آبیاری مورد استفاده قرار میگرفت.

در محدوده دریای خزر یک پسر بچه با استعداد ما را بیک ده دور افتاده و یک چشمه بسیار عالی هدایت کرد. آب تمیز و عالی از زمین بیرون میجوشید ولی در محل جمع شدن آب اشیاء زیادی دیده میشد.

انواع اشیاء پلاستیکی شکسته - قوطیهای خالی روغن و کنسرو - باطری چراغ دستی و پارچه های گندیده بقایای

در ابتدا به جویبارهای کوهستانی منطقه دریای خزر جویبارهای زیبای دماوند و جویبارهای راههای دور اطراف کرمان و شیراز راهنمایی شدیم و فون قناتهای بیشمار ایران، این پدیده زیرکانه ایرانیان باستان مورد بررسی قرار گرفت، با هدایت راهنمایان محلی و سؤال کردن از اهالی محلهای مختلف به سرچشمه های جویبارهایی که در تابستان نیز خشک نمیشوند و به مظهر قناتها راه یافتیم. من باید میتوانستم در ایران و در رشته خود که بررسی فونستیک و اکولوژی کنه های آبی است با یک فون بسیار غنی روبرو شوم ولی متاسفانه تعداد زیادی از جمع آوریهای ما بی نتیجه بود. همواره و مکرر مجبور بودم بپذیرم که آبهای مورد بررسی شدیداً آلوده هستند.

۱- بدعوت دوست و همکار ایرانی ام آقای دکتر حسین سپاسگزاریان استاد دانشگاه تهران موقعیت مجددی یافتم که در اوایل تابستان سال جاری برای بررسی کنه های آبی ایران از این کشور بسیار جالب و باستانی دیدن کنم. دوست عزیز و میهماندارم بسا گشاده روئی و علو طبع و برنامه منظم آرزوهای مختلف مرا بر آورده کرد.

لباسهای کهنه . در سر چشمه دیگری در همین ده و بمنظور پمپ کردن آب بداخل یک محفظه اطراف چشمه را برای جمع شدن آب گرفته بودند ولی پمپ دیزل جریان باریک روغن و گازوئیل اضافی که از محل پیچ نشت میکرد جریان داشت که توسط ناودانکی که در خاک ایجاد شده بود به آب چشمه میریخت . آب جوی منشعب از چشمه فاقد موجود زنده که به چشم دیده شود بود و در سطح آب ورقه و فیلم روغنی وجود داشت . کمی پائین تر دیدم که چگونه زنها از این جوی برای آشامیدن و سایر مصارف آب برمیداشتند . برای من نمی تواند تعجب آور باشد اگر اطلاع حاصل کنم که در این ده یک بیماری همه گیر مخصوص و غیر قابل تشخیص وجود داشته باشد .

ولی آلوده کردن آب یک بیماری جهانی است . حتی در کشور من سوئیس اینکار میشود . با این تفاوت که در سوئیس خطرات اینکار بموقع شناسائی شده اند . هموطنان من حدود ۱۰ سال پیش که ممنوعیت شنا در دریاچه ها اعلام شد وحشت زده شدند زیرا مواد مسموم کننده و عوامل بیماری زای متعددی در این دریاچه ها پیدا شده بود و لذا مقامات دولتی دخالت کردند . در چند سال آینده طبق برنامه تنظیم شده تمام آبهای مصرفی خانه ها و کارخانه ها باید تمیز و بدون آلودگی به منابع دیگر آب اضافه شوند و دریاچه ها در وضع سلامت کامل باشند . مردم سوئیس خطر مخاطره انگیز را شناختند . فضولات دیگر برخلاف آنچه متاسفانه هنوز در ایران جاری است در آب ریخته نمیشود . جوانان سوئیسی داوطلبانه جویها و نهرها و بستر رودخانه ها را از آلودگی زدودند و حتی نیروی نظامی سوئیس باینکار کمک کرد . تجربه بمن نشان داده است که نمیتوان مردم مسن معمولی را وادار کرد که آب را تمیز نگهدارند . متاسفانه این را نمیتوان با سانی چه در سوئیس و چه در ایران و یا هر

کجای دیگر دنیا تغییر داد و لذا فقط باید روی جوانان حساب کرد و باین ترتیب این تنها راه حل برای ایران است .

در مدرسه باید بتکرار، توجه کودکان و نوجوانان به خطرات ناشی از آلوده کردن آب جلب شود . همیشه بتکرار و باز مکرر و همواره معلمان باید باین وظیفه ملی آشنائی کامل پیدا کنند . حل این مسئله به اقدامات فوری دولت ایران بستگی دارد و باید فوراً دستورات اکید همراه با راهنمائیهای لازم صادر شود . از جویها- نهرها و رودخانه های سراسر کشور باید با جمع کردن فضولات رفع آلودگی فوری بعمل آید . آیا مقدور نیست که در ایران هم مانند سوئیس برای اینکار بسیار مفید از نیروی نظامی و سایر نیروها و سپاه ها استفاده کرد ؟

برای خاطر خدا برای این کشور زیبا و دوست داشتنی یک کار شجاعانه انجام دهید . کاری که موجبات تشرک نسلهای آینده را از شما فراهم آورد .